

HỆ ĐIỀU HÀNH

BÀI 2: HỆ THỐNG QUẢN LÝ TẬP TIN

Ths. Lê Viết Long

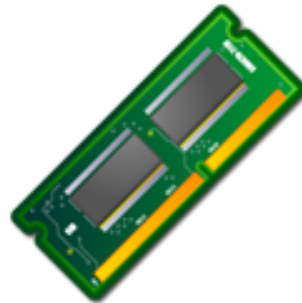
Nội dung

- ❖ Giới thiệu
- ❖ Tập tin – Thư mục
- ❖ Đĩa từ
- ❖ Cài đặt hệ thống tập tin
- ❖ Minh họa một số hệ thống tập tin

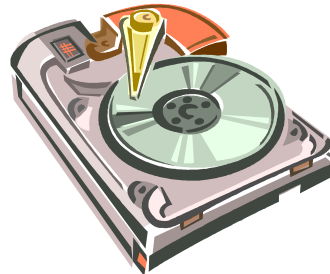
Giới thiệu

❖ Nhu cầu:

- Lưu trữ dữ liệu lớn
- Dữ liệu cần phải lưu lại sau khi kết thúc process
- Nhiều process có thể truy cập dữ liệu cùng lúc

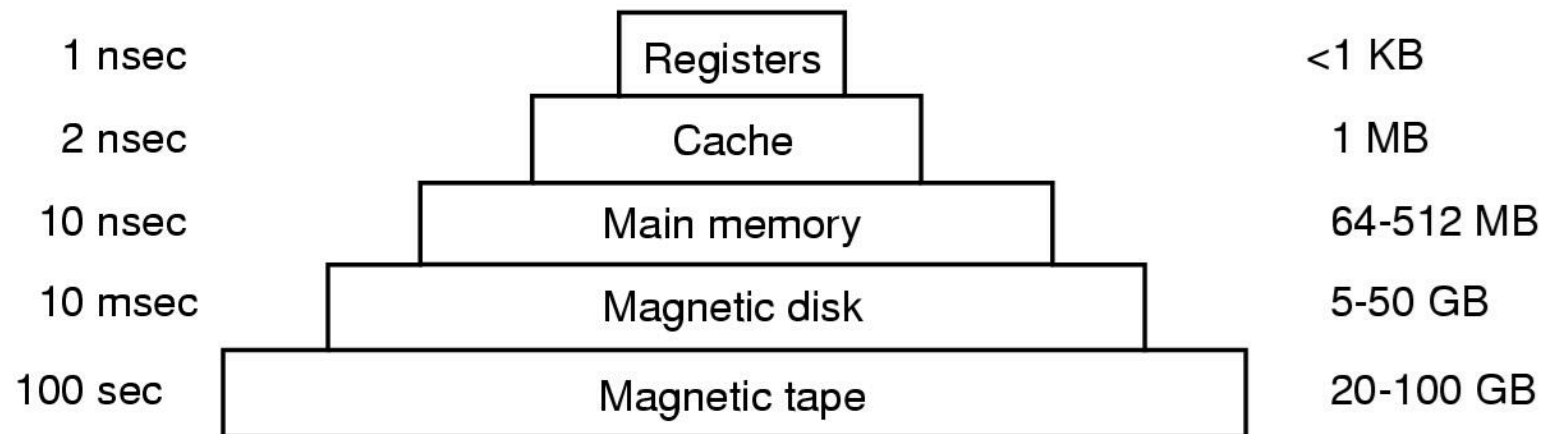
AX
IP
DS

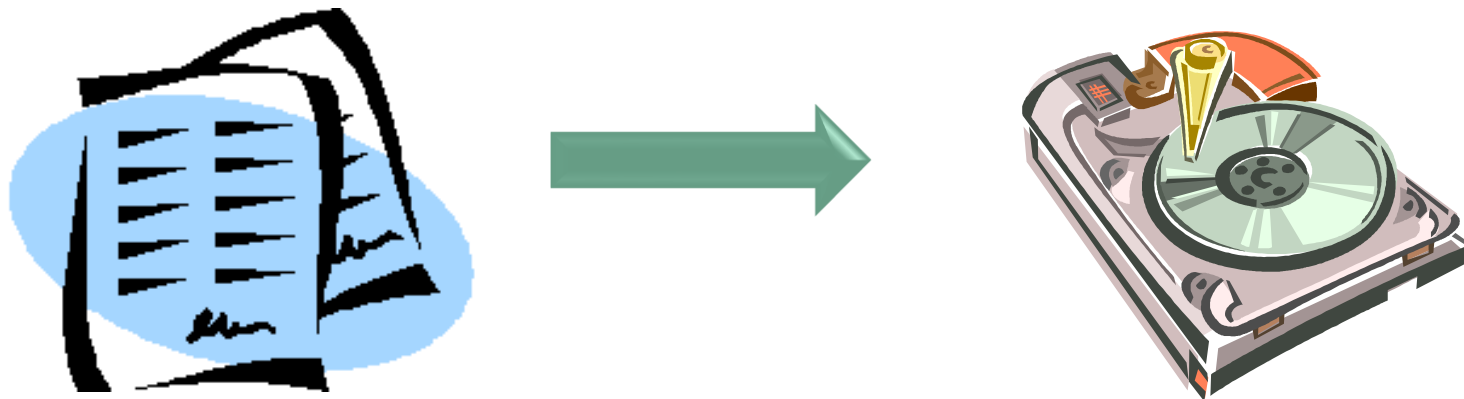
Giới thiệu

Typical access time

Typical capacity

Giới thiệu

Tìm kiếm thông tin???

Làm sao biết được block nào còn trống???

Quyền hạn???

Hệ thống tập tin

- ❖ cung cấp cơ chế
 - lưu trữ
 - truy cập dữ liệu và chương trình trên đĩa
- ❖ Đơn vị lưu trữ: tập tin (file)
 - Thư mục là 1 dạng tập tin đặc biệt
- ❖ Một số hệ thống tập tin hiện nay:
 - FAT: FAT12, FAT16, FAT32
 - NTFS
 - Ext2, ext
 - Vfat
 - ...

❖ Tập tin (file)

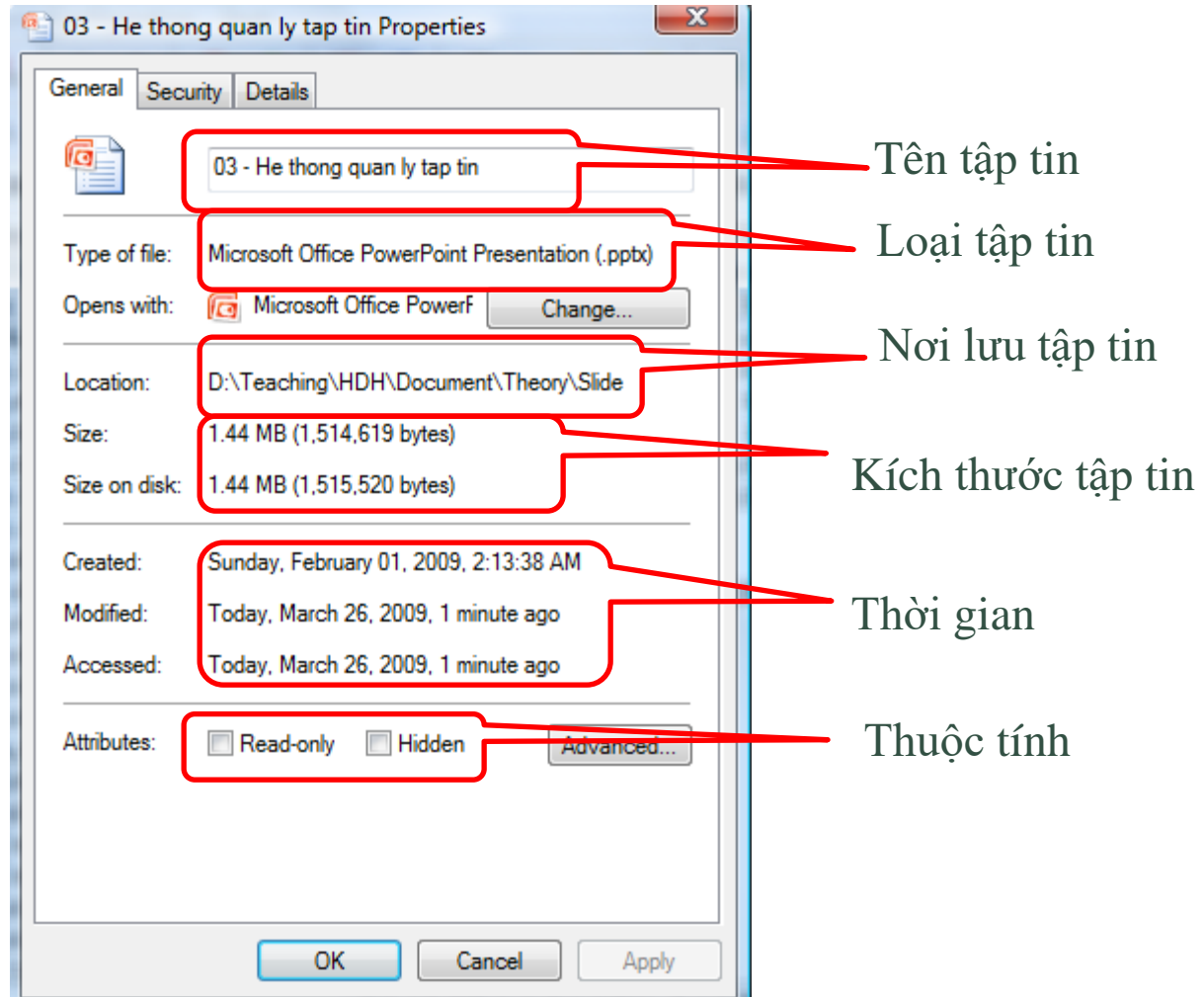
- Tập các thông tin liên quan nhau
- Được HĐH ánh xạ trên ổ đĩa vật lý
- Gồm chuỗi các bit, byte, record, ...
- Xác định bằng tên tập tin
 - Example.c

Tập tin – phân loại

Loại file	Ví dụ	Ý nghĩa
Thực thi	file.exe	File chứa mã lệnh dùng để load lên bộ nhớ và thực thi
Backup	File.bak	Backup file
Nguồn	File.c	File chứa mã nguồn gồm các dòng code, hàm,...
Đối tượng	File.o	File được tổ chức thành các khối được trình liên kết hiểu
Batch	File.sh File.bat	File chứa tập các lệnh
Thư viện	File.dll File.lib	File chứa thư viện các hàm để dùng cho các chương trình
Hình ảnh	File.jpg file.bmp	File hình ảnh được mã hóa bằng các chuẩn JPEG, RLE,...
Multimedia	File.mp3 File.wma File.rm	File âm thanh, video, ..
File text	File.txt	
Nén	File.zip	
Tài liệu	File.pdf File.doc	
.....		

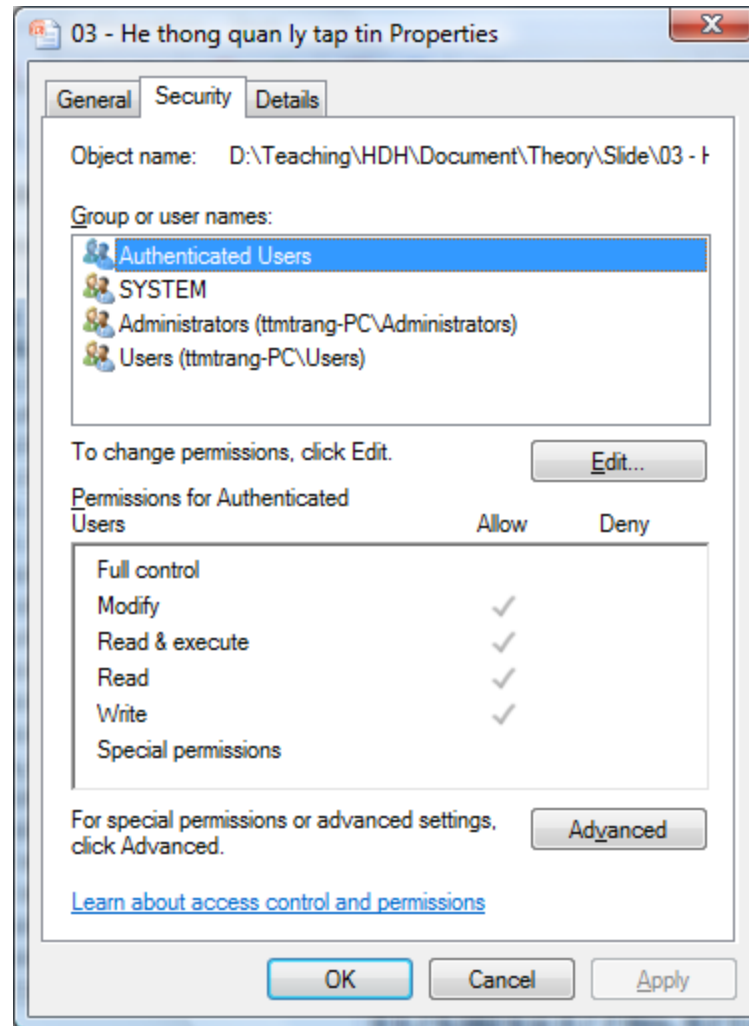
Một số loại file thông dụng

Tập tin – thuộc tính - 1

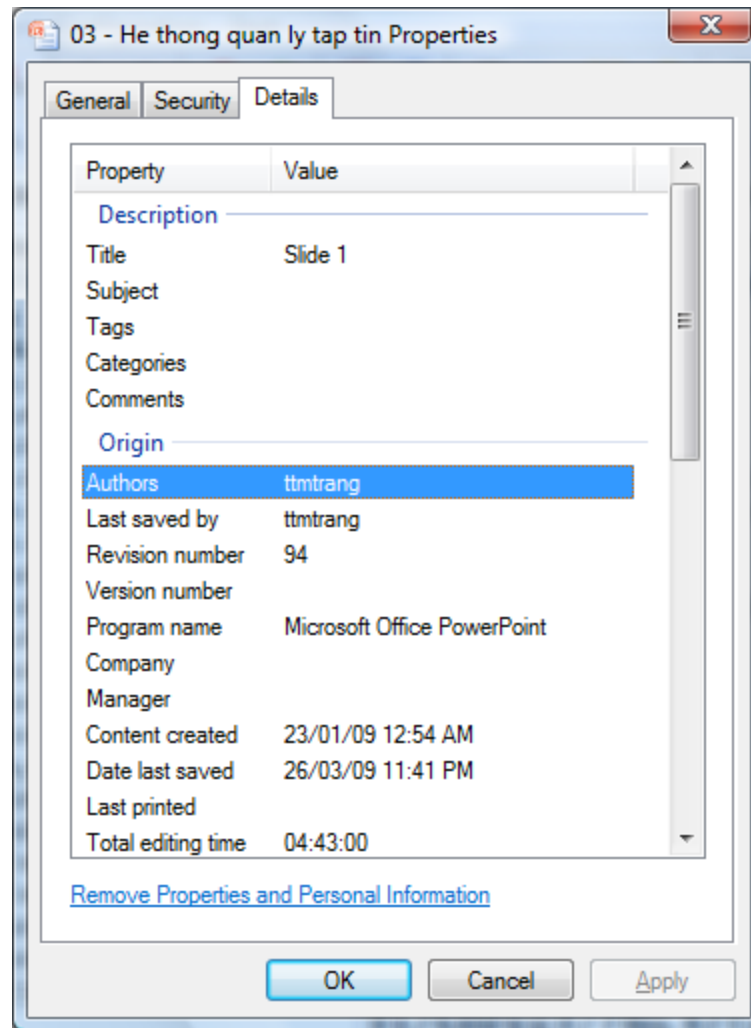
Tập tin – thuộc tính - 2

❖ Quyền hạn sử dụng

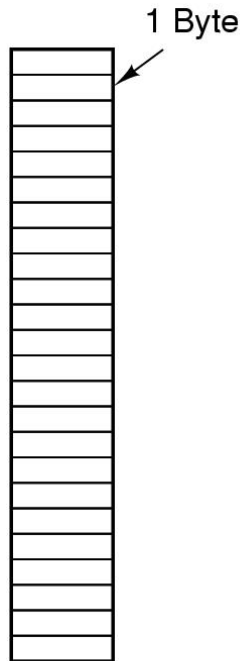

Tập tin – thuộc tính - 3

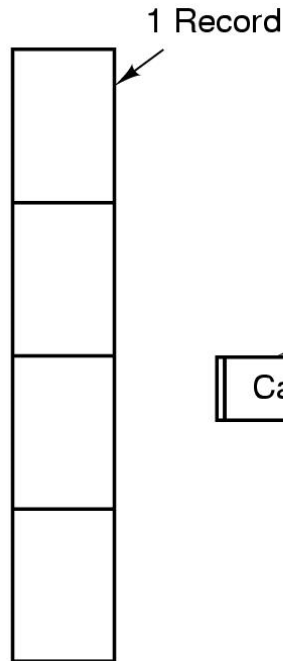
❖ Một số thông tin khác

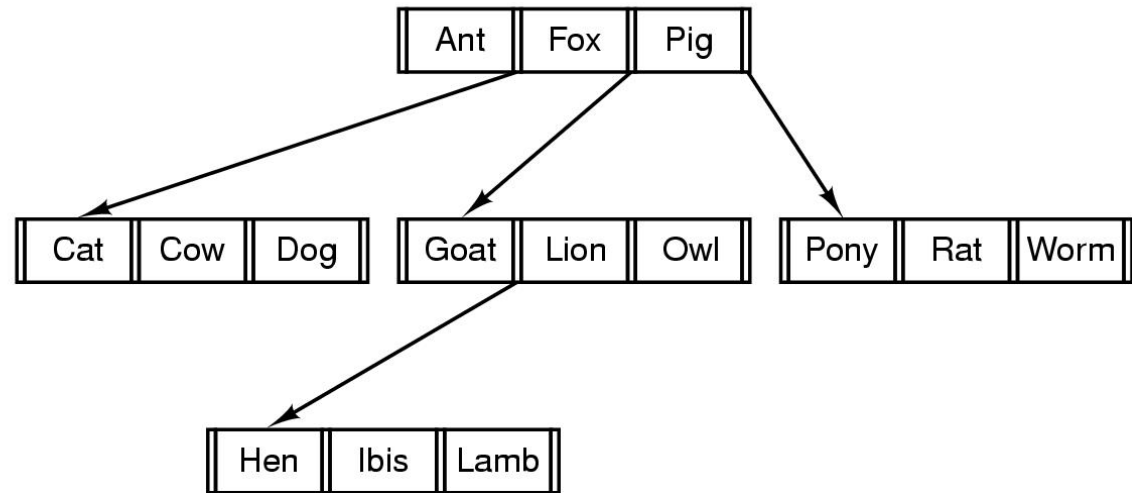
Tập tin – cấu trúc - 1

(a)

(b)

(c)

(a) Chuỗi các bit, byte – file mã hóa

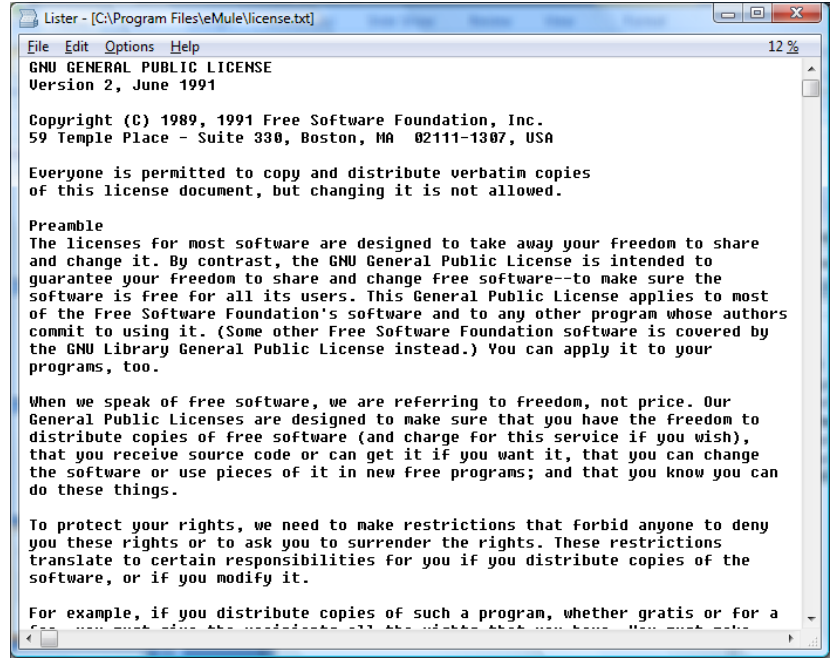
(b) Tập các record – file danh sách sinh viên

(c) Dạng cây - BTree

Tập tin – cấu trúc - 2

(a)

(b)

(a) File nhị phân – (b) File text

Tập tin – thao tác

1. Tạo – create
2. Ghi dữ liệu – write
3. Đọc dữ liệu – read
4. Xóa – delete
5. Mở - open
6. Đóng – close
7. Ghi thêm dữ liệu – append
8. Di chuyển đến 1 khối dữ liệu bất kỳ - seek
9. Đọc thuộc tính – get attr
10. Gán thuộc tính – set attr
11. Đổi tên – rename
12. Sao chép – copy
13. Tìm kiếm - search
14. Liệt kê – list, dir

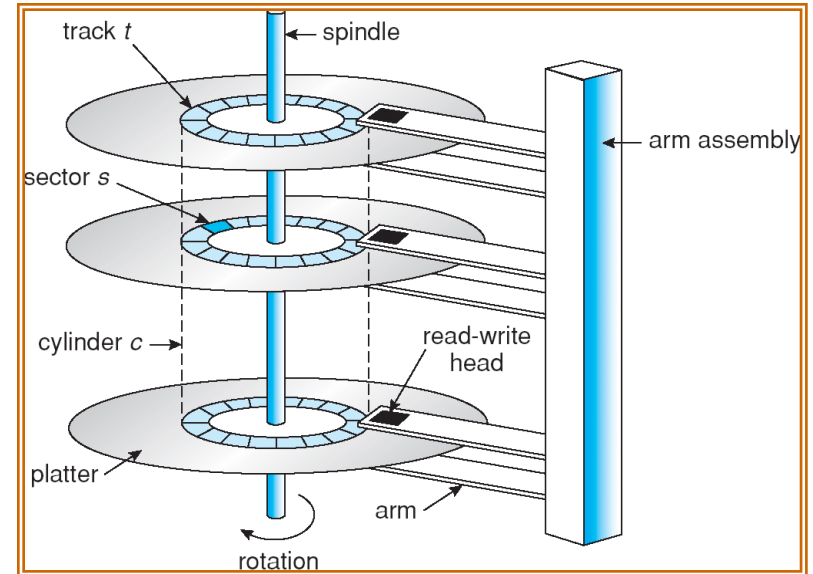
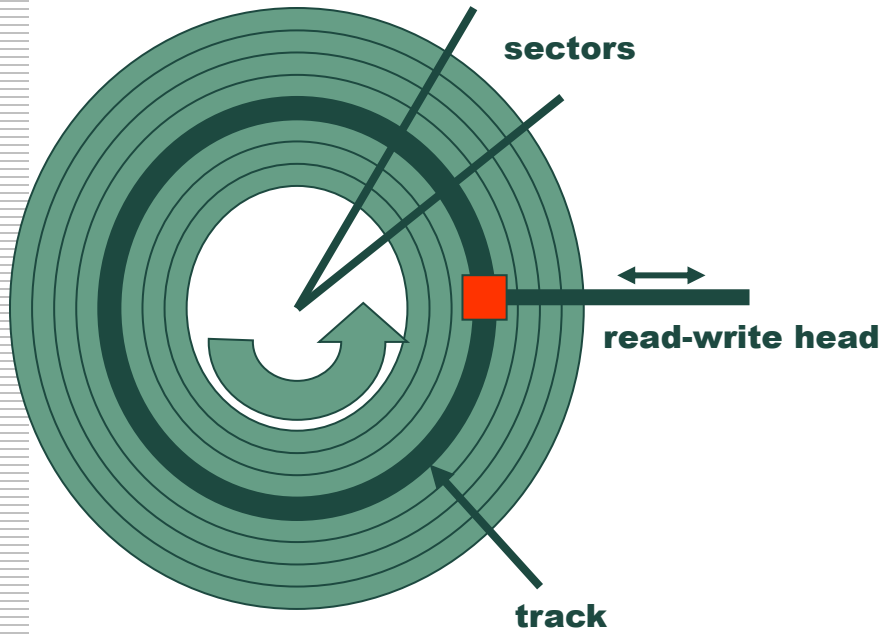
Tập tin – phương pháp truy cập

- ❖ Giả thiết: có 1 tập tin lưu danh sách sinh viên
- ❖ Đặt vấn đề: cần đọc thông tin của sinh viên thứ N

Kích thước mỗi record	Giải quyết	Phương pháp
khác nhau	Phải đọc từ đầu	Truy cập tuần tự
Giống nhau	1. Tính vị trí logic lưu SV thứ N là p 2. Di chuyển đến vị trí p và đọc	Truy cập ngẫu nhiên
Khác nhau (Có 1 bảng lưu vị trí lưu mỗi SV)	1. Tra bảng 2. Di chuyển đến vị trí p và đọc	Truy cập index

- ❖ Tổ chức đĩa từ
- ❖ Thuật toán đọc đĩa
- ❖ Phân loại

Đĩa từ - cấu trúc - 1

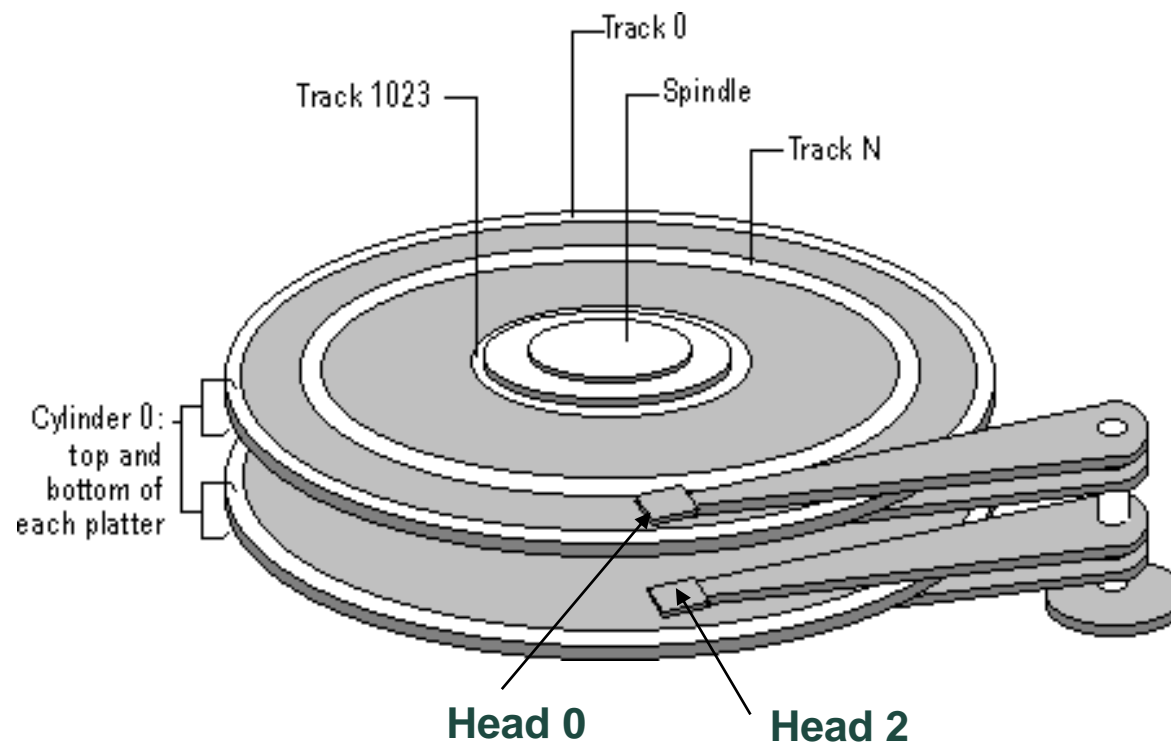
❖ Cấu trúc vật lý của đĩa từ:

- Hình tròn, gồm nhiều mặt gọi là *head*.
- Mỗi mặt có nhiều đường tròn đồng tâm gọi là track.
- Trên các đường tròn (track) được chia thành các cung tròn gọi là sector.
- Tập các track đồng tâm gọi là cylinder
- Mỗi cung tròn chứa 4096 điểm từ ($\sim 4096 \text{ bit} = 512 \text{ bytes}$).
- Mỗi mặt có 1 đầu đọc để đọc ghi dữ liệu
- Mỗi lần đọc/ghi ít nhất 1 cung tròn (512B).

Đĩa từ - cấu trúc - 3

- ❖ Vị trí của mỗi sector trong đĩa được thể hiện bằng 3 tham số : {sector, track, head}.
 - Head được đánh số từ trên xuống bắt đầu từ 0.
 - Track được đánh số từ ngoài vào bắt đầu từ 0.
 - Sector được đánh số bắt đầu từ 1 theo chiều ngược với chiều quay của đĩa.
- ❖ Mỗi lần đọc ghi N sector

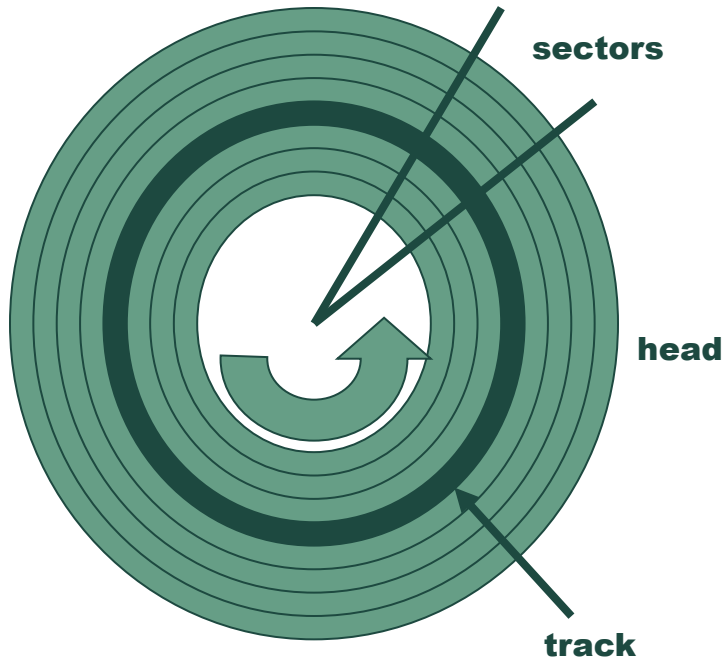
Đĩa từ - cấu trúc - 4

❖ Kích thước đĩa phụ thuộc vào các yếu tố sau:

- Số mặt từ, head
- Số track trên mỗi mặt từ
- Số sector trên mỗi track
- Kích thước (byte) trên mỗi track.

Đĩa từ - tổ chức đĩa - 1

(a) Vật lý

(b) Logic

Đĩa từ - tổ chức đĩa - 2

❖ Các thông số trên đĩa mềm 1.44MB:

- 2 head, 80 track/head, 18 sector/track.
- Dung lượng đĩa = 2 head/disk * 80 track/head * 18 sector/track = 2880 sector/disk = 0.5 KB/sector * 2880 sector/disk = 1440 KB/disk (~ 1.4MB)
- Sector logic: 0 đến 2879 và tương ứng với các sector vật lý như sau:
 - Sector 0..17 tương ứng với sector vật lý (1,0,0)..(18,0,0)
 - Sector 18..35 tương ứng với sector vật lý (1,0,1)..(18,0,1)
 - ...
 - Sector 2879 tương ứng với sector vật lý (18,79,1).

❖ Đổi từ sector vật lý sang sector logic

$$l = t * side * st + h * st + s - 1$$

st : số sectors / track
 th : số tracks / side (head)
 $side$: số lượng side

l : sector logic

h : giá trị head
 t : giá trị track
 s : giá trị sector

❖ Đổi từ sector logic sang sector vật lý

$$\begin{aligned}s &= (l \bmod st) + 1 \\ t &= l \operatorname{div} (st * side) \\ h &= (l \operatorname{div} st) \bmod side\end{aligned}$$

st	: số sectors / track
th	: số tracks / side (head)
$side$: số lượng side
l	: sector logic
h	: giá trị head
t	: giá trị track
s	: giá trị sector

Bài tập

1. Một đĩa cứng có 16 head, mỗi mặt có 684 track, và mỗi track có 18 sector thì sẽ có kích thước là bao nhiêu Megabyte ?
2. Cho biết sector vật lý (head 0, track 19, sector 6) tương ứng với sector logic nào trên đĩa mềm 1.44MB
3. Cho các sector logic sau, hãy cho biết sector vật lý tương ứng.
 - a. 347
 - b. 348
 - c. 689
 - d. 690

Đĩa từ - thuật toán đọc đĩa

- ❖ First-Come-First-Serve (FCFS)
- ❖ Shortest Seek Time First (SSTF)
- ❖ SCAN, C-SCAN
- ❖ Look, C-Look

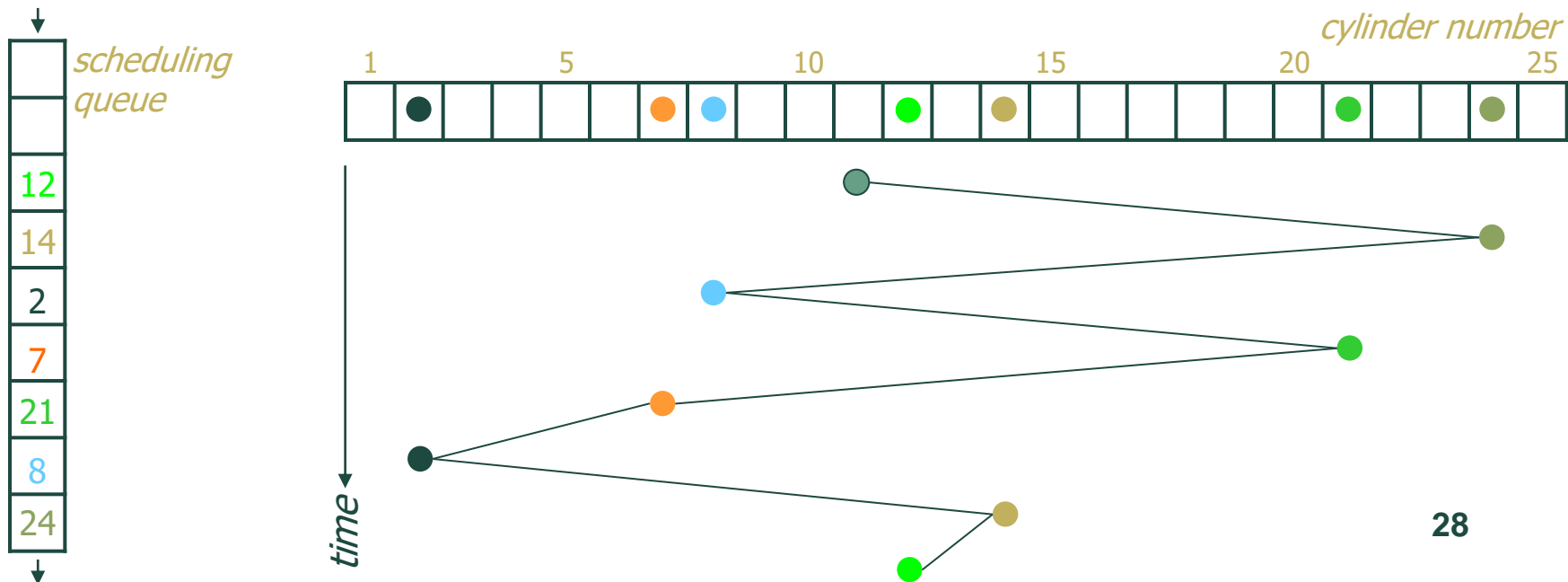
First Come First Serve - FCFS

❖ Phục vụ theo thứ tự yêu cầu

❖ Đơn giản nhưng không đáp ứng tốt dịch vụ

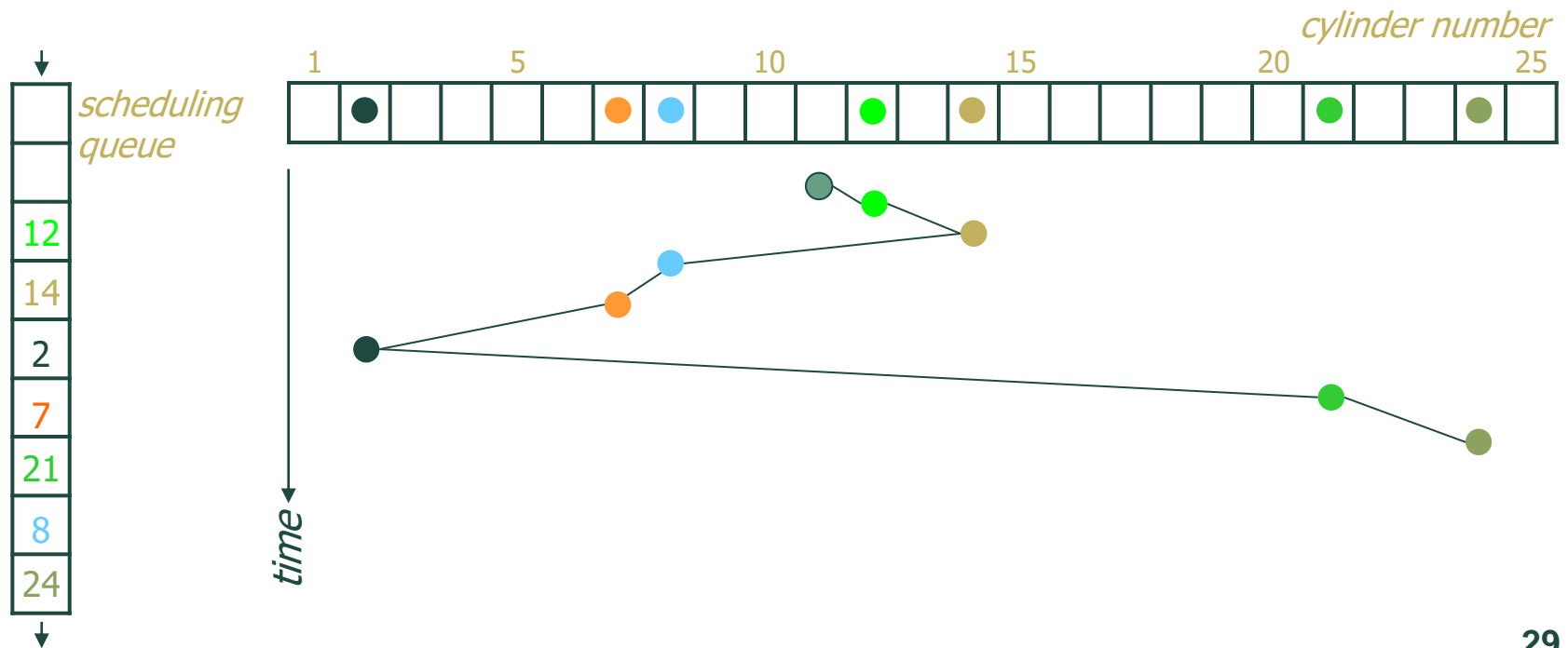
Các khối cần đọc (đầu đọc hiện tại tại vị trí 11):

24 8 21 7 2 14 12

Shortest Seek Time First - SSTF

- Chọn nhu cầu gần với vị trí hiện hành nhất.
- ➔ Có nhiều yêu cầu chờ ..chờ...và chờ...

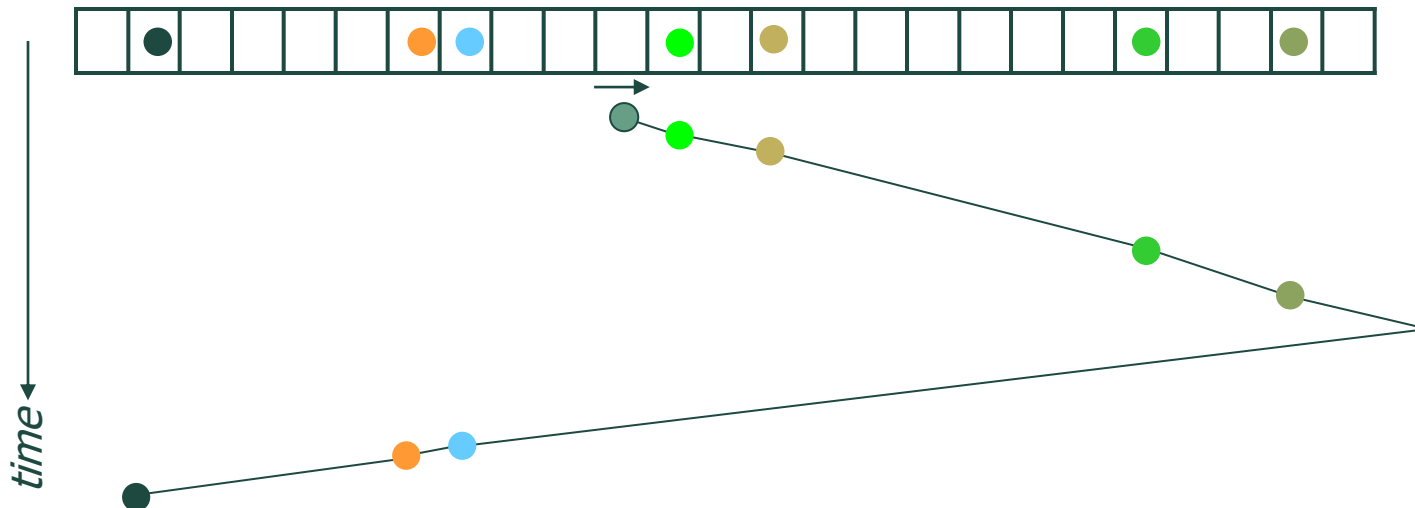

SCAN

- ❖ Di chuyển đầu đọc về 1 phía của đĩa đến block xa nhất sau đó di chuyển về phía kia.
- ❖ Còn gọi là thuật toán thang máy.

Các khối cần đọc (đầu đọc hiện tại tại vị trí 11):

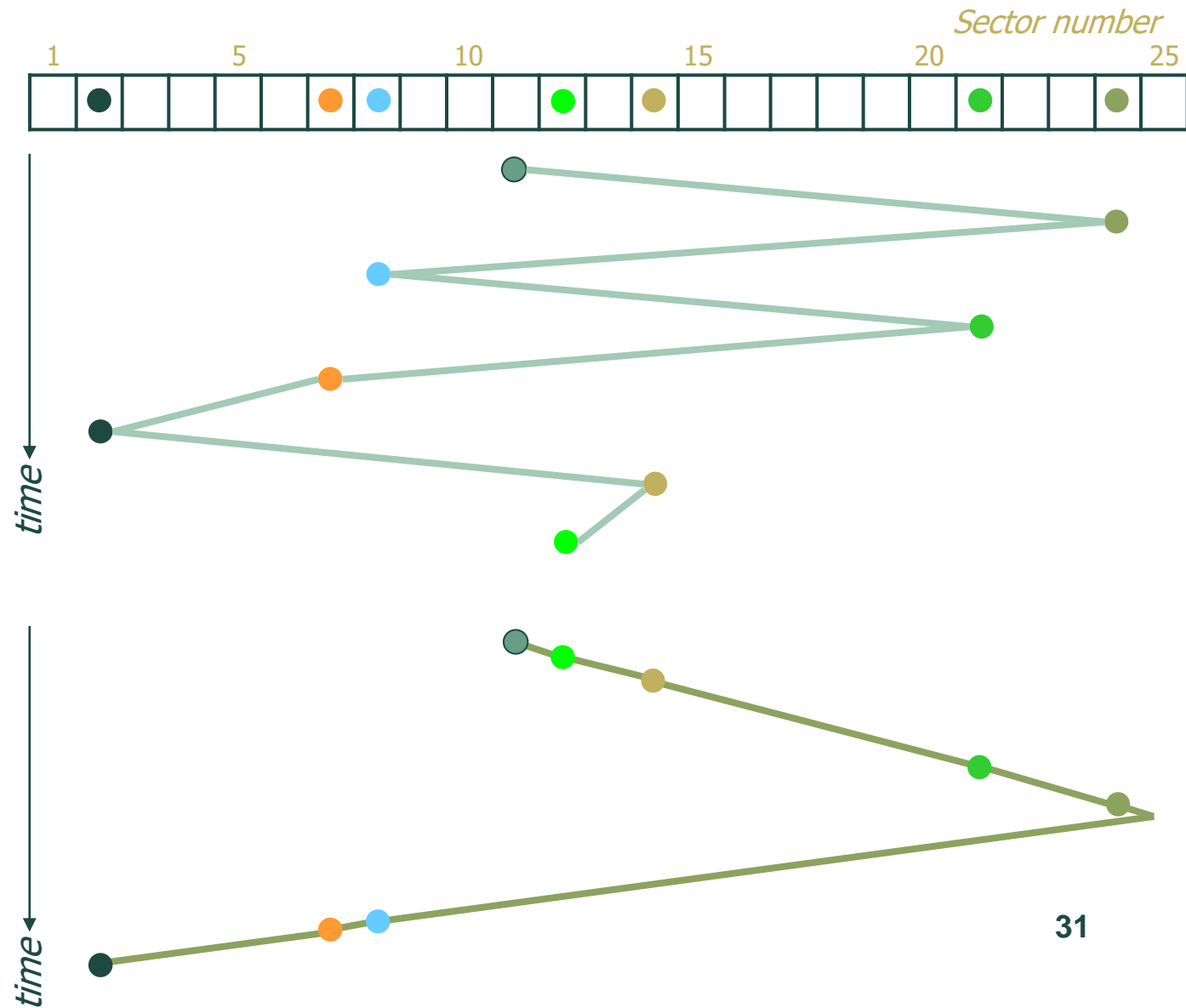
12 14 2 7 21 8 24

SCAN vs. FCFS

Trong trường hợp này, SCAN tốt hơn FCFS vì hạn chế sự di chuyển của đầu đọc đĩa

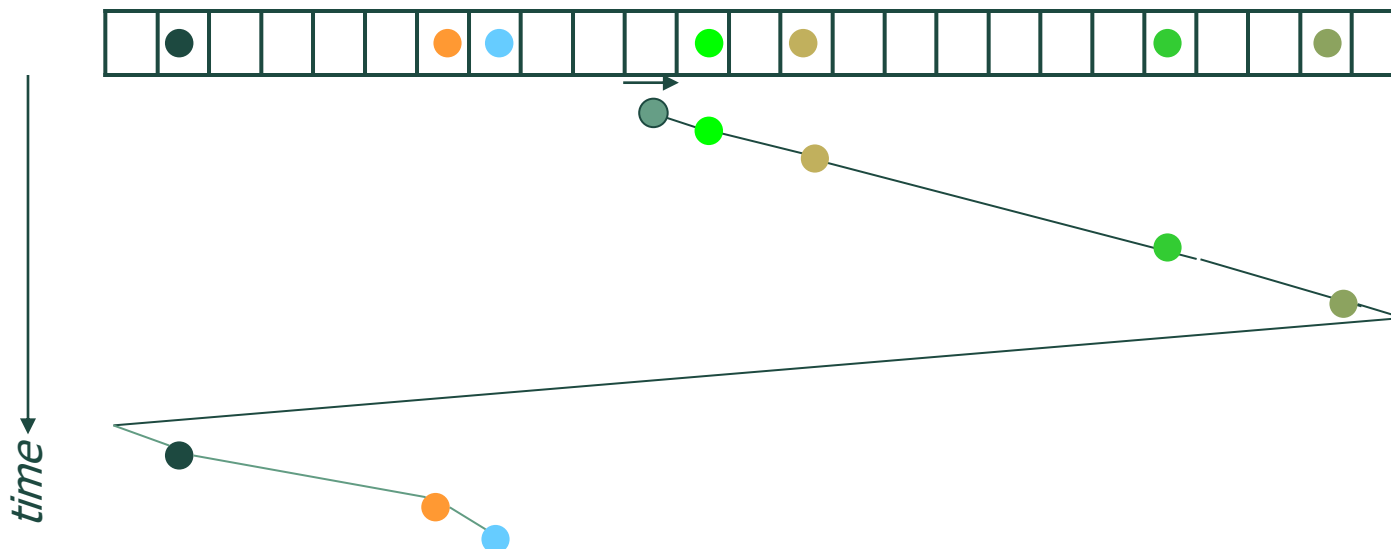
C-SCAN

❖ Nguyên tắc:

- Tương tự thuật toán SCAN.
- Chỉ khác khi di chuyển đến 1 đầu của đĩa thì trở về vị trí bắt đầu của đĩa.

Các khối cần đọc (đầu đọc hiện tại tại vị trí 11):

12 14 2 7 21 8 24

❖ Nhận xét:

- Hai thuật toán lập lịch SCAN và C-SCAN luôn luôn di chuyển đầu đọc của đĩa từ đầu này sang đầu kia và di chuyển đến khối cuối cùng ở mỗi hướng.

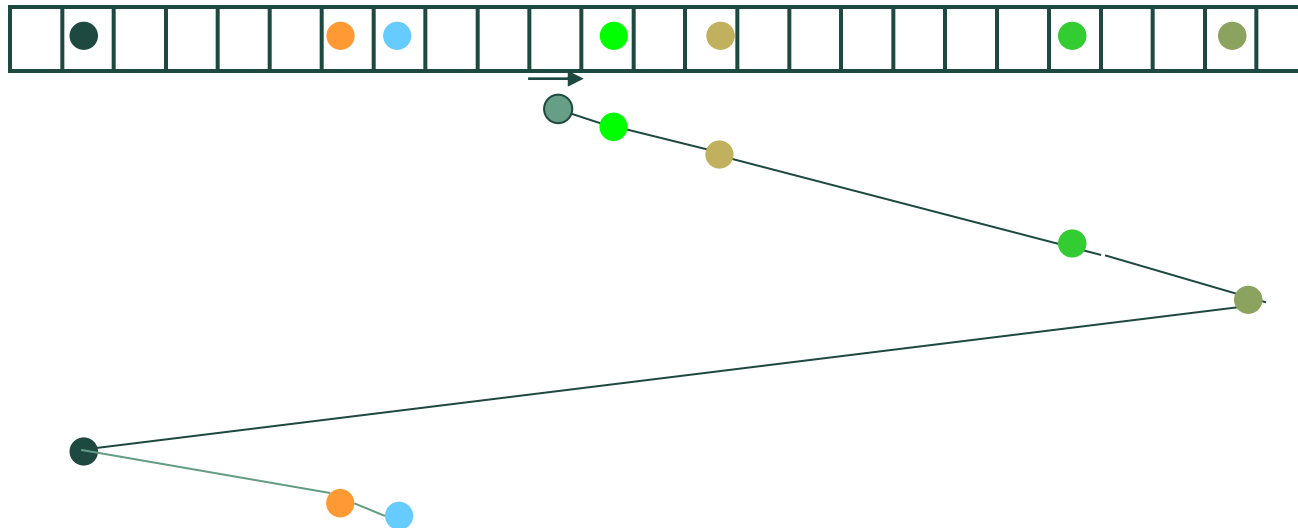
❖ Nguyên tắc:

- Giống SCAN và C-SCAN nhưng chỉ di chuyển đầu đọc đến khối xa nhất chứ không đến cuối.

LOOK – C-LOOK

Các khối cần đọc (đầu đọc hiện tại tại vị trí 11):

12 14 2 7 21 8 24

Đĩa từ - phân loại

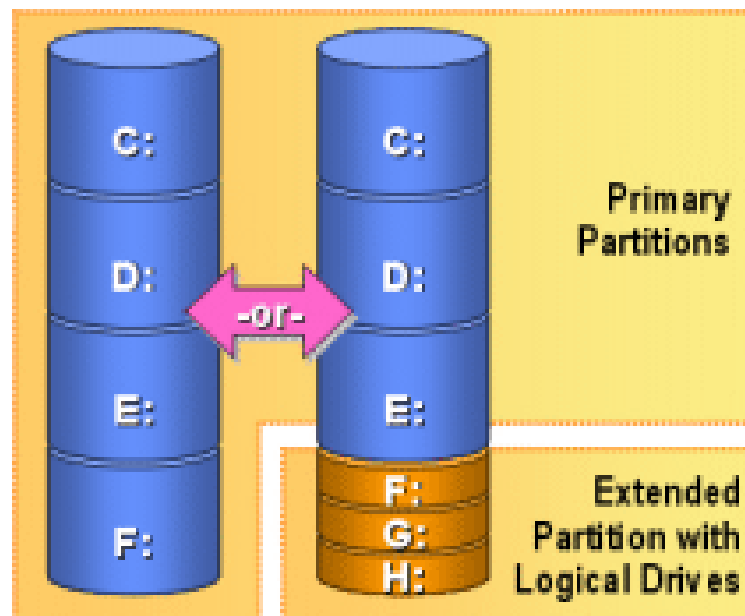
Volume	Layout	Type	File System	Status	Capacity	Free Space	% Free	Fault Tolerance	Overhead
(C:)	Partition	Basic	NTFS	Healthy (System)	5.00 GB	2.43 GB	48 %	No	0%
Backup OS (I:)	Partition	Basic	NTFS	Healthy	4.88 GB	2.46 GB	50 %	No	0%
Backups (G:)	Partition	Basic	NTFS	Healthy	19.53 GB	19.47 GB	99 %	No	0%
Data Files (E:)	Partition	Basic	NTFS	Healthy	4.88 GB	4.85 GB	99 %	No	0%
Paging File (F:)	Partition	Basic	NTFS	Healthy	4.98 GB	4.95 GB	99 %	No	0%
Programs (D:)	Partition	Basic	NTFS	Healthy	9.77 GB	9.72 GB	99 %	No	0%
Spanned Example (H:)	Spanned	Dynamic	NTFS	Healthy	38.16 GB	38.10 GB	99 %	No	0%
WXPCCP_EN (X:)	Partition	Basic	CDFS	Healthy	489 MB	0 MB	0 %	No	0%

Disk 0 Basic 28.63 GB Online	(C:) 5.00 GB NTFS Healthy (System)	Programs (D:) 9.77 GB NTFS Healthy	Data Files (E:) 4.88 GB NTFS Healthy	Backup OS (I:) 4.88 GB NTFS Healthy	4.11 GB Unallocated
Disk 1 Basic 42.92 GB Online	Paging File (F:) 4.98 GB NTFS Healthy	Backups (G:) 19.53 GB NTFS Healthy	5.76 GB Free space	12.65 GB Unallocated	
Disk 2 Dynamic 19.08 GB Online	Spanned Example (H:) 19.08 GB NTFS Healthy				
Disk 3 Dynamic 19.08 GB Online	Spanned Example (H:) 19.08 GB NTFS Healthy				
CD-ROM 0 CD-ROM 489 MB Online	WXPCCP_EN (X:) 489 MB CDFS Healthy				
CD-ROM 1 CD-ROM (Z:) No Media					

■ Unallocated	■ Primary partition	■ Extended partition	■ Free space	■ Logical drive	■ Spanned volume
---------------	---------------------	----------------------	--------------	-----------------	------------------

Basic type

- ❖ Tối đa 4 phân vùng (partition)
- ❖ Loại partition
 - Primary
 - Mỗi phân vùng: ấn định 1 ký tự
 - Extended
 - Có thể tạo nhiều logical drive, ấn định 1 ký tự cho mỗi logical drive

Dynamic type

❖ Chia thành nhiều volume

- Không bị giới hạn số lượng

❖ Loại Volume

- Simple

- Striped

- Spanned

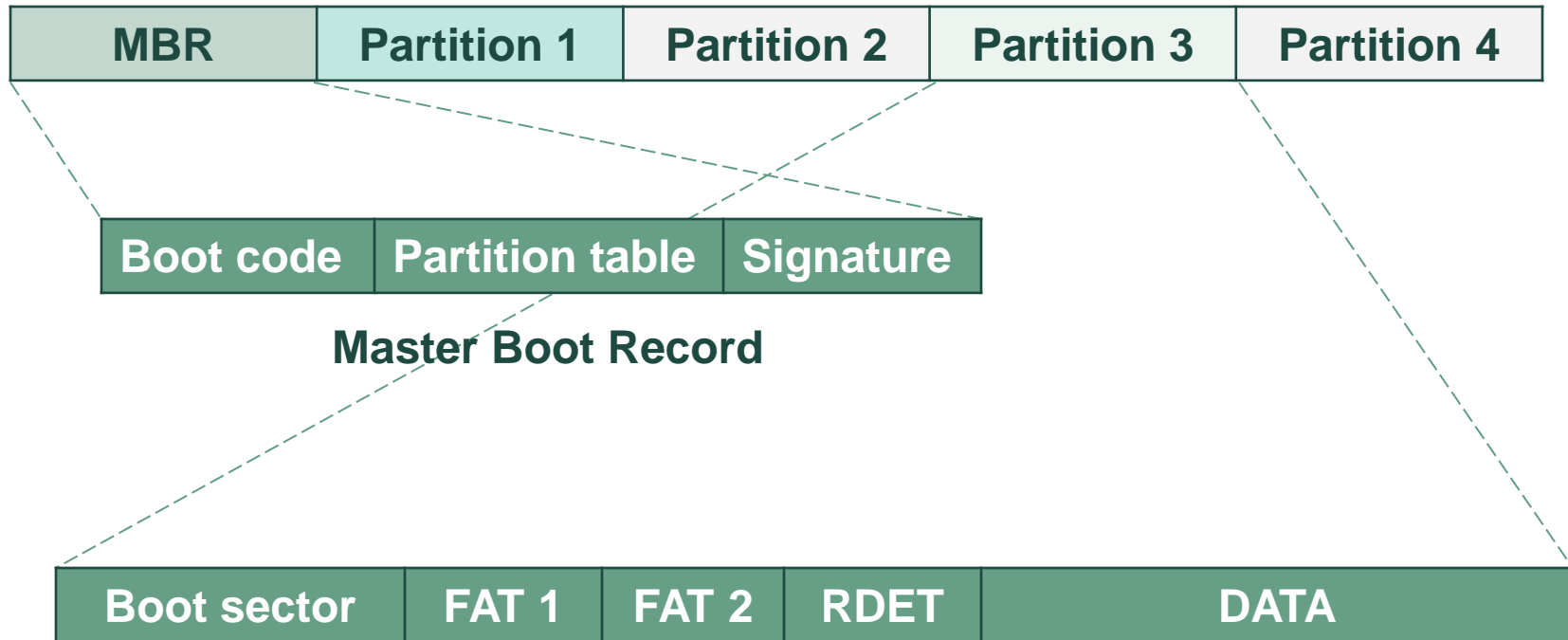
- Mirrored (RAID-1)

- Redundant Array of Independent Disks (RAID-5)

Đĩa từ - Cấu trúc

Master Boot Record

Address			Description		Size in <u>bytes</u>
<u>Hex</u>	<u>Oct</u>	<u>Dec</u>			
0000	0000	0	Code Area		440 (max. 446)
01B8	0670	440	Optional Disk signature		4
01BC	0674	444	Usually Nulls; 0x0000		2
01BE	0676	446	Table of primary partitions (Four 16-byte entries, IBM Partition Table scheme)		64
01FE	0776	510	55h	MBR signature; 0xAA55 ^[1]	2
01FF	0777	511	AAh		
MBR, total size: 446 + 64 + 2 =					512

Bảng mô tả các phân vùng - 1

Offset	Field length (bytes)	Description
0x00	1	status ^[7] (0x80 = bootable, 0x00 = non-bootable, other = invalid ^[8])
0x01	3	<u>CHS address</u> of first <u>block</u> in partition. ^[9] The format is described in the next 3 bytes.
0x01	1	head ^[10]
0x02	1	sector is in bits 5–0 ^[11] ; bits 9–8 of cylinder are in bits 7–6
0x03	1	bits 7–0 of cylinder ^[12]
0x04	1	<u>partition type</u> ^[13]
0x05	3	<u>CHS address</u> of last <u>block</u> in partition. ^[14] The format is described in the next 3 bytes.
0x05	1	head
0x06	1	sector is in bits 5–0; bits 9–8 of cylinder are in bits 7–6
0x07	1	bits 7–0 of cylinder
0x08	4	<u>LBA</u> of first sector in the partition
0x0C	4	number of <u>blocks</u> in partition, in little-endian format

Bảng mô tả các phân vùng - 2

❖ Type:

- 0x07 : Phân vùng chứa “Windows”
- 0x83 : Phân vùng chứa “Linux”
- 0x00 : Phân vùng không sử dụng.

Tham khảo thêm:

http://www.win.tue.nl/~aeb/partitions/partition_types-1.html

Master Boot Record – Ví dụ - 1

Offset	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	A	B	C	D	E	F	
0000000000	90	E9	7D	01	FA	33	C0	8E	D0	8E	C0	8E	D8	BC	00	7C	é}.ú3Á D À 0% .
0000000010	8B	F4	FB	BF	00	06	B9	00	01	F3	A5	BB	20	06	FF	E3	ôû¿...¹...ó#» .ÿÃ
0000000020	90	90	BE	7D	07	81	3C	AA	55	75	11	E8	58	00	73	0C	¼}. <³Uu.èX.s.
0000000030	E8	65	00	72	07	E8	B1	00	72	3B	EB	2C	BE	7D	07	C7	èe.r.è±.r;è.¼}.Ç
0000000040	04	00	00	BA	80	00	BE	BE	07	B9	04	00	F6	04	80	75	...² .¼¼.¹...ö.lu
0000000050	07	83	C6	10	E2	F6	EB	1D	8A	74	01	8B	4C	02	BB	00	.. Æ.âöë.. t.. L.».
0000000060	7C	B8	01	02	CD	13	72	0D	81	3E	FE	7D	55	AA	75	05	,...í.r. >þ}U³u.
0000000070	EA	00	7C	00	00	BE	6A	07	AC	0A	C0	74	FE	BB	07	00	è. ...¼j.-.Àtp»...
0000000080	B4	0E	CD	10	EB	F2	BB	00	7E	C6	07	13	C6	47	01	00	..í.èò».~Æ...EG..
0000000090	B2	80	B8	00	E0	CD	13	C3	BF	00	7E	BA	F0	01	B3	A0	² .àí.Ã¿.~²ð.³
00000000A0	E8	84	00	72	0C	B1	01	E8	48	00	72	05	E8	19	00	73	è .r.±.èH.r.è..s
00000000B0	16	F6	C3	10	75	05	80	CB	10	EB	E5	81	FA	70	01	74	.òÃ.u. Ë.èâ úp.t
00000000C0	05	BA	70	01	EB	D8	F9	C3	81	BD	FE	01	55	AA	75	17	.²p.èòùÃ ¼p.U³u.
00000000D0	8B	75	02	81	FE	BE	01	77	0E	03	F7	81	3C	AA	55	75	u. þ¼.w..÷ <³Uu
00000000E0	06	F6	44	02	01	75	01	F9	C3	BF	00	7C	B1	0A	E8	01	.öD..u.ùÃ¿. ±.è.
00000000F0	00	C3	52	57	83	C2	02	B0	01	EE	42	8A	C1	EE	42	32	.ÃRW Ã..°.íB ÃíB2
0000000100	C0	EE	42	EE	42	8A	C3	EE	42	B0	20	EE	E8	33	00	EC	ÃíBíB ÃíB° íè3.i
0000000110	24	FD	3C	58	75	0D	83	EA	07	B9	00	01	FA	F3	6D	FB	\$ý<Xu. é.¹...úómú
0000000120	F8	EB	01	F9	5F	5A	C3	52	83	C2	07	EC	A8	80	75	0F	øè.ù_ZÃR Ã.i'' u.
0000000130	4A	8A	C3	EE	42	EC	24	D0	3C	50	75	03	F8	EB	01	F9	J ÃíBí\$ð<Pu.øè.ù
0000000140	5A	C3	51	8B	0E	6C	04	83	C1	12	81	C2	FF	01	EC	8A	ZÃQ .l. Ã.. Ãý.i
0000000150	E0	80	E4	D8	80	FC	58	74	06	3B	0E	6C	04	75	EF	81	à ä0 üXt.;.l.ui
0000000160	EA	FF	01	B9	00	20	E2	FE	59	C3	0D	0A	45	72	72	6F	èý.¹. àþYÃ..Erro
0000000170	72	20	4C	6F	61	64	69	6E	67	20	4F	53	00	55	AA	00	r Loading OS.U³.
0000000180	00	E9	80	FE	00	00	00	00	68	00	00	00	00	00	00	00	.é p....h.....
0000000190	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
00000001A0	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
00000001B0	00	00	00	00	00	00	00	00	00	0A	01	0A	00	00	80	01
00000001C0	01	00	0C	FE	FF	FF	3F	00	00	00	C1	52	A8	04	00	00	...þýý?...ÃR''...
00000001D0	C1	FF	0F	FE	FF	FF	00	53	A8	04	C1	91	A8	04	00	00	Ãý.þýý.S''.Ã''...
00000001E0	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00
00000001F0	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	55	AAU³

Master Boot Record – Ví dụ - 2

Parti tion	Starting			Ending			Status	Type	First sector	Sector#
	H	T	S	H	T	S				
1	1	0	1	254	1023	63	0x80	0x0C	63	78140097
2	0	1023	1	254	1023	63	0x00	0x0F	78140160	78156225

Quá trình boot hệ thống

1. POST (Power-On-Self-Test)
2. Tải MBR để đọc thông tin bảng phân vùng.
3. Tìm phân vùng “active”.
4. Chuyển quyền điều khiển về cho đoạn mã chương trình nằm trong Boot Record của phân vùng “active”
5. Tải HĐH tại phân vùng “active”.

Power on
Reboot

Bootstrap

Khởi tạo hệ thống

OS

CPU, device controller, main memory, load đoạn code khởi động hđh

Cài đặt hệ thống tập tin

- ❖ Hệ thống tập tin chứa thông tin gì?
- ❖ Thành phần
- ❖ Phương pháp cấp phép vùng nhớ
- ❖ Quản lý không gian đĩa trống

Cài đặt hệ thống tập tin

❖ Hệ thống tập tin chứa:

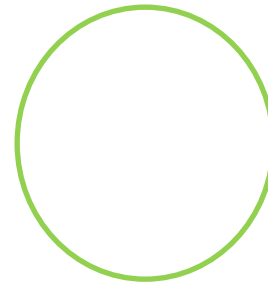
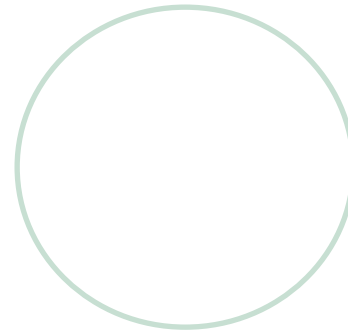
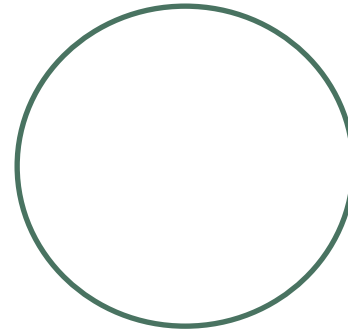
- Cách boot hệ điều hành
- Tổng số block
- Block trống
- Cấu trúc cây thư mục (thư mục, tập tin)

Cài đặt hệ thống tập tin

❖ Các thành phần trong hệ thống tập tin

- Boot control block
 - Thông tin để boot hđh từ volume này
 - UFS: boot block, NTFS: partition boot sector, FAT: boot sector
- Volume control block
 - Thông tin chi tiết volume
 - UFS: superblock, NTFS: master file table, FAT: boot sector
- File control block
 - Tổ chức: tổ chức các tập tin ntn?
 - File: thông tin chi tiết của 1 tập tin
 - UFS: inode, NTFS: master file table, FAT: FAT&RDET

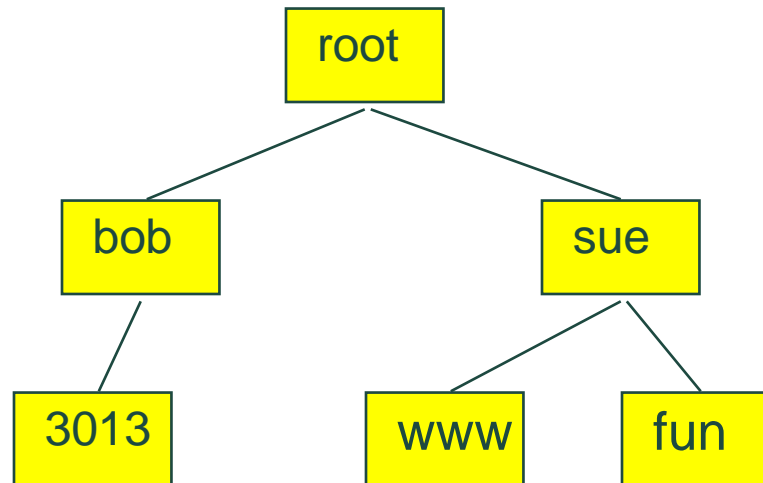
Cài đặt hệ thống tập tin

Thư mục

Thư mục - 1

- ❖ Là một tập tin đặc biệt
- ❖ Giúp cho việc quản lý các tập tin dễ dàng hơn.
 - Gom nhóm các tập tin vào trong các thư mục theo ý nghĩa và mục đích sử dụng của người dùng.
 - Giúp định vị các tập tin 1 cách nhanh chóng.

Thư mục - Đường dẫn (Path)

❖ Dùng để xác định vị trí lưu tập tin khi hệ thống được tổ chức thành cây thư mục:

- Đường dẫn tuyệt đối:

- Ví dụ: “C:\Downloads\software\baigiang.doc”

- Đường dẫn tương đối:

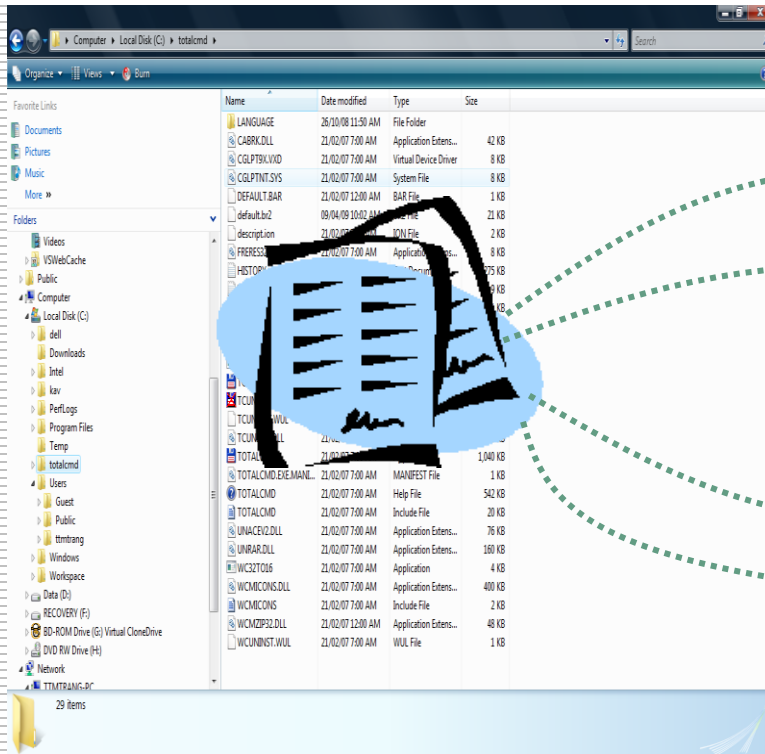
- Ví dụ: “software\baigiang.doc” nếu thư mục hiện hành là “C:\Downloads\”

❖ Các thư mục đặc biệt:

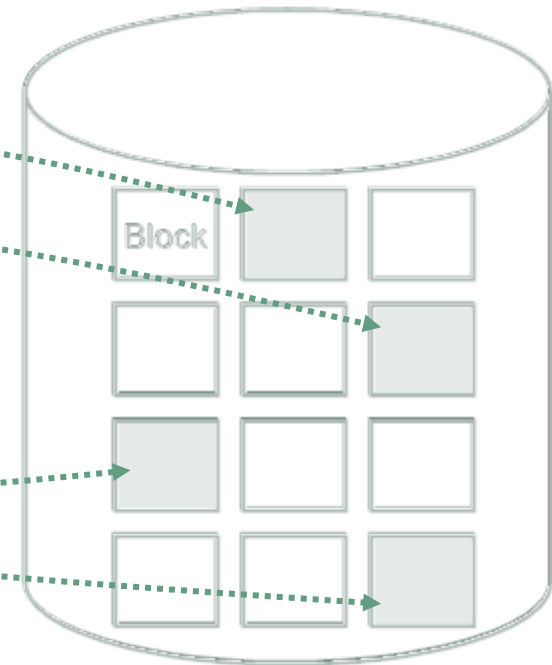
- Thư mục hiện hành (.)

- Thư mục cha (..)

Cài đặt Hệ thống tập tin

(a) Logic

(b) Vật lý

Cài đặt Hệ thống tập tin

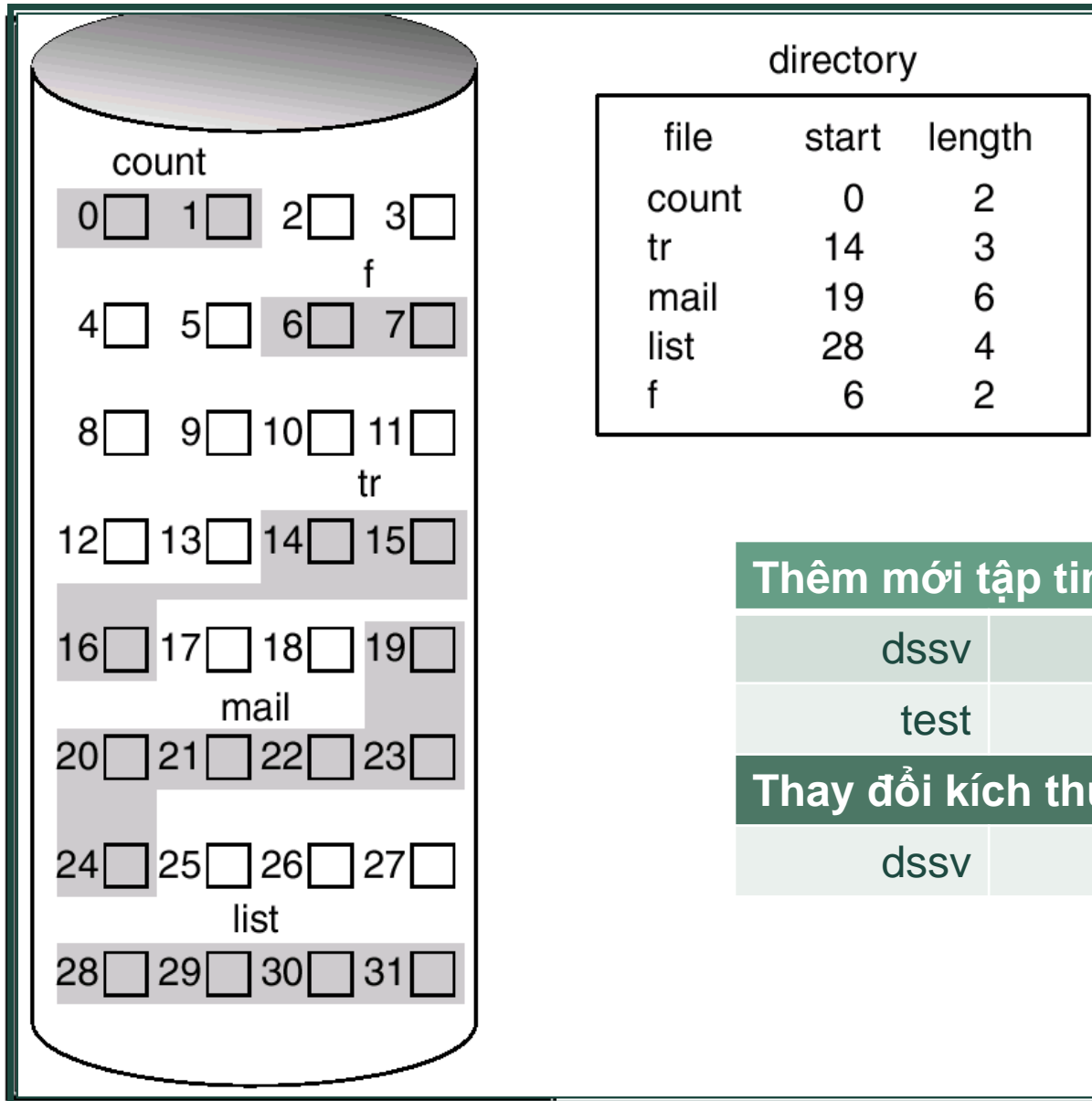
- ❖ Làm sao map giữa cây thư mục với các block trên thiết bị lưu trữ
 - ❖ Mỗi tập tin lưu:
 - Lưu ở block nào?
 - Khi tạo mới, sử dụng block nào?
- ⇒ cấp phát???

Cấp phát vùng nhớ chứa tập tin

❖ Phương pháp cấp phát:

- Là cách thức cấp phát vùng nhớ (block) cho tập tin
- Phương pháp:
 - Cấp phát liên tục
 - Cấp phát bằng danh sách liên kết
 - Cấp phát bằng chỉ mục

Cấp phát liên tục - 1

Cấp phát liên tục - 2

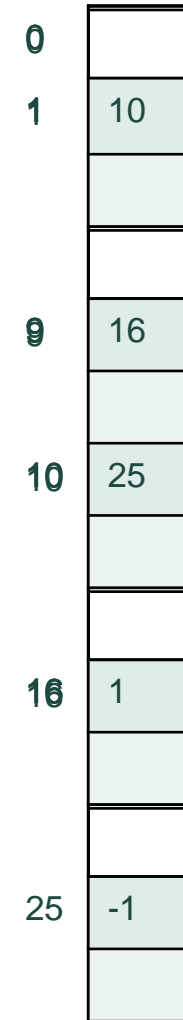
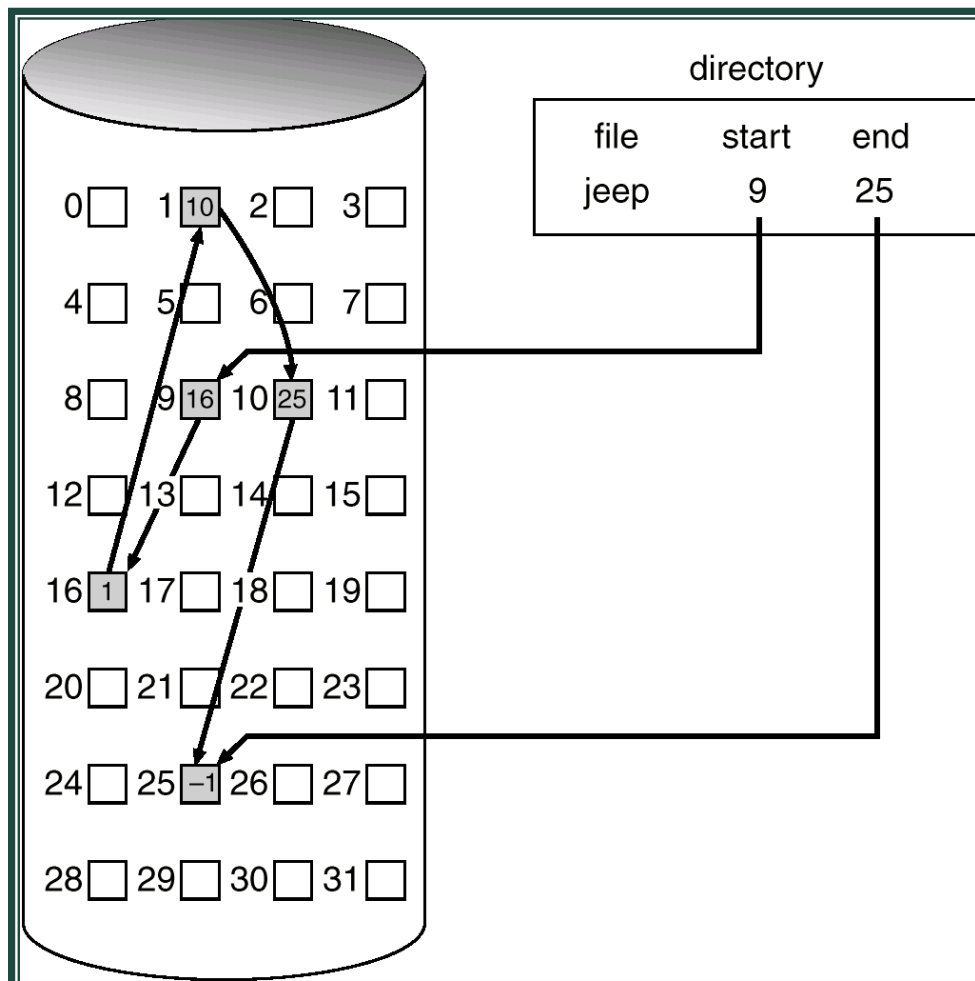
❖ Cấp phát 1 số block liên tục trên đĩa để lưu trữ nội dung tập tin

❖ Nhận xét:

- Đơn giản: chỉ cần quản lý số hiệu khối bắt đầu và tổng số block chiếm bởi tập tin.
- Truy cập nội dung tập tin nhanh chóng vì các block nằm kề nhau.
- Gây lãng phí bộ nhớ.
- Khó khăn khi tập tin mở rộng kích thước.

Cấp phát bằng danh sách liên kết - 1

- ❖ Nội dung tập tin được lưu trữ ở những block không cần liên tục. Các block này được xâu chuỗi tạo thành 1 danh sách liên kết để quản lý.

Cấp phát bằng danh sách liên kết - 2

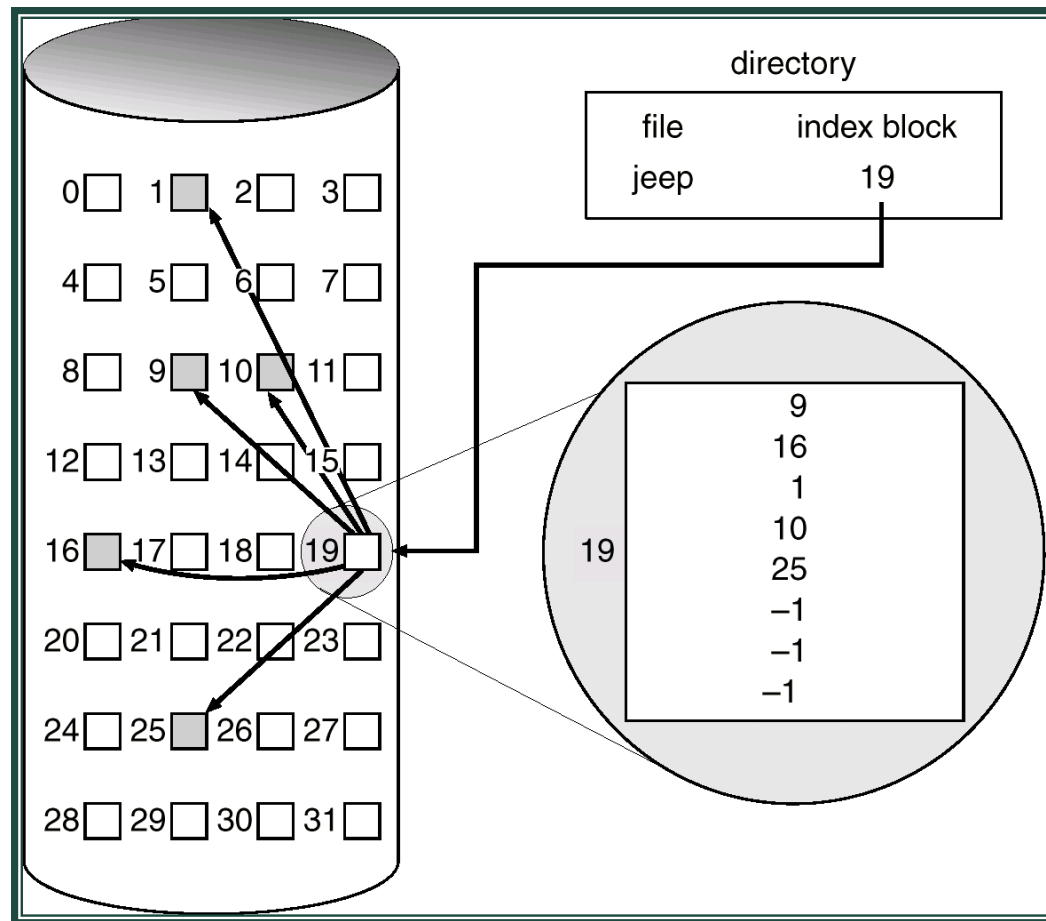
❖ Nhận xét:

- Đơn giản: Chỉ cần quản lý block bắt đầu.
- Tận dụng hiệu quả không gian đĩa.
- Truy cập tập tin lâu hơn vì đầu đọc phải di chuyển nhiều giữa các khối không liên tiếp.
- Không thể truy cập ngẫu nhiên
- Khối dữ liệu bị thu hẹp lại vì mỗi khối phải dùng 1 phần để lưu phần liên kết đến khối kế tiếp.

Cấp phát bằng chỉ mục (index) - 1

❖ Mỗi tập tin:

- Index block: Lưu địa chỉ các block của 1 tập tin bằng 1 mảng

Cấp phát bằng chỉ mục (index) - 2

❖ Nhận xét:

- Truy cập ngẫu nhiên

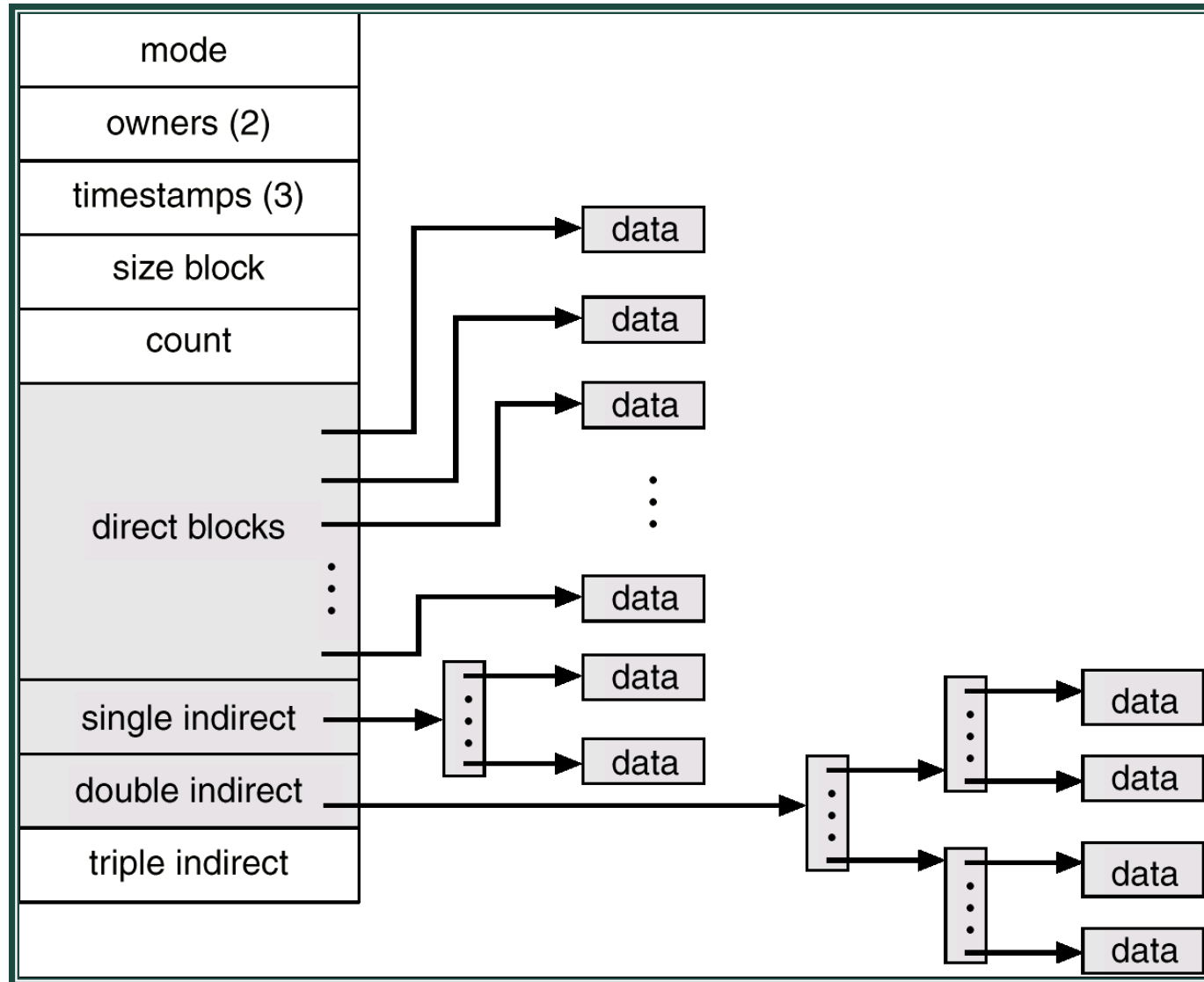
Theo danh sách liên kết	Theo chỉ mục
Truy cập tuần tự	Truy cập ngẫu nhiên
Tốn $n \times \text{entry}$ lưu địa chỉ block	Tốn 1 block
Không bị giới hạn kích thước	Giới hạn

Cấp phát bằng chỉ mục (index) - 3

❖ Phương pháp mở rộng:

- Chỉ mục kết hợp với danh sách liên kết
 - Liên kết nhiều index block để lưu file lớn
 - VD: dùng entry cuối lưu địa chỉ của block index tiếp theo
- Chỉ mục đa cấp
 - Index block cấp 1 lưu danh sách các index block 2,
 - VD: với 2 cấp, mỗi block có 1024 entry → quản lý ??? block
- Chỉ mục kết hợp
 - Sử dụng N entry
 - N-3 entry đầu lưu địa chỉ của các data block
 - Entry kế tiếp lưu index block cấp 1
 - Entry kế tiếp lưu index block cấp 2
 - Entry kế tiếp lưu index block cấp 3
 - VD: I-node

Cấp phát bằng I-node

Quản lý không gian đĩa trống

❖ Ghi nhận danh sách các block trống

❖ Phương pháp:

- Bit vector
- Danh sách liên kết (linked list)
- Nhóm (grouping)
- Đếm (counting)
- Bảng đồ không gian (space maps)

Bit vector

❖ Mỗi block được đại diện bằng 1 bit

- 0: chứa dữ liệu
- 1: trống

❖ Nhận xét:

- Đơn giản
- Tính toán nhanh
- Khi cần kiểm tra → load bit vector lên bộ nhớ

Linked – grouping - counting

❖ Linked

- Các block trống liên kết với nhau: block trống thứ N lưu địa chỉ của block trống thứ $N+1$
- Chỉ cần lưu địa chỉ block trống đầu tiên

❖ Grouping

- Tương tự linked
- Lưu địa chỉ của N block trống tiếp theo

❖ Counting:

- Với mỗi N block trống liên tiếp: lưu địa chỉ của block trống đầu tiên và số lượng block trống

Một số hệ thống tập tin

❖ FAT

❖ NTFS

❖ I-node

Hệ thống tập tin FAT - 1

❖ FAT: File Allocation Table

❖ Các phiên bản của FAT: FAT12, FAT16, FAT32

- 12,16,32: Số bit dùng để đánh STT các khối

Boot sector	FAT1	FAT2 (backup)	Root directory	Other directories and files					
0000	...		0000	0001	0002	0003	0004	0005	
0001	0000		empty	empty	File1	File1	File1	File2	
0002	0003								
0003	0004								
0004	FFFF		0006	0007	0008	0009	0010	0011	
0005	0006		File2	File3	File2	empty	empty	empty	
0006	0008								
0007	FFFF								
0008	FFFF		0012	0013	0014	0015	0016	0017	
0009	0000		empty	empty	empty	empty	empty	empty	
	...								

Hệ thống tập tin FAT - 2

Block size	FAT-12	FAT-16	FAT-32
0.5 KB	2 MB		
1 KB	4 MB		
2 KB	8 MB	128 MB	
4 KB	16 MB	256 MB	1 TB
8 KB		512 MB	2 TB
16 KB		1024 MB	2 TB
32 KB		2048 MB	2 TB

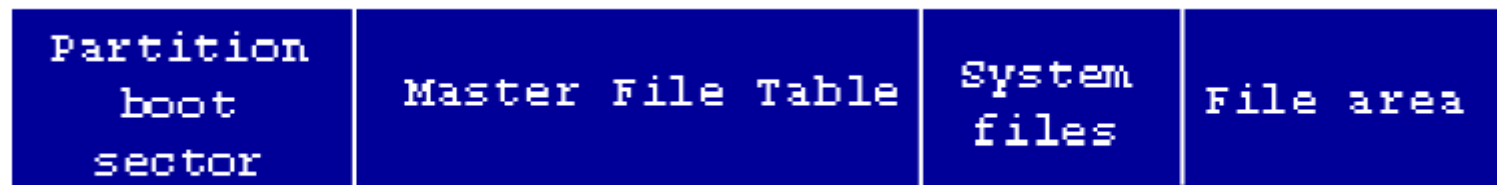
Kích thước lớn nhất của Partition

Hệ thống tập tin NTFS - 1

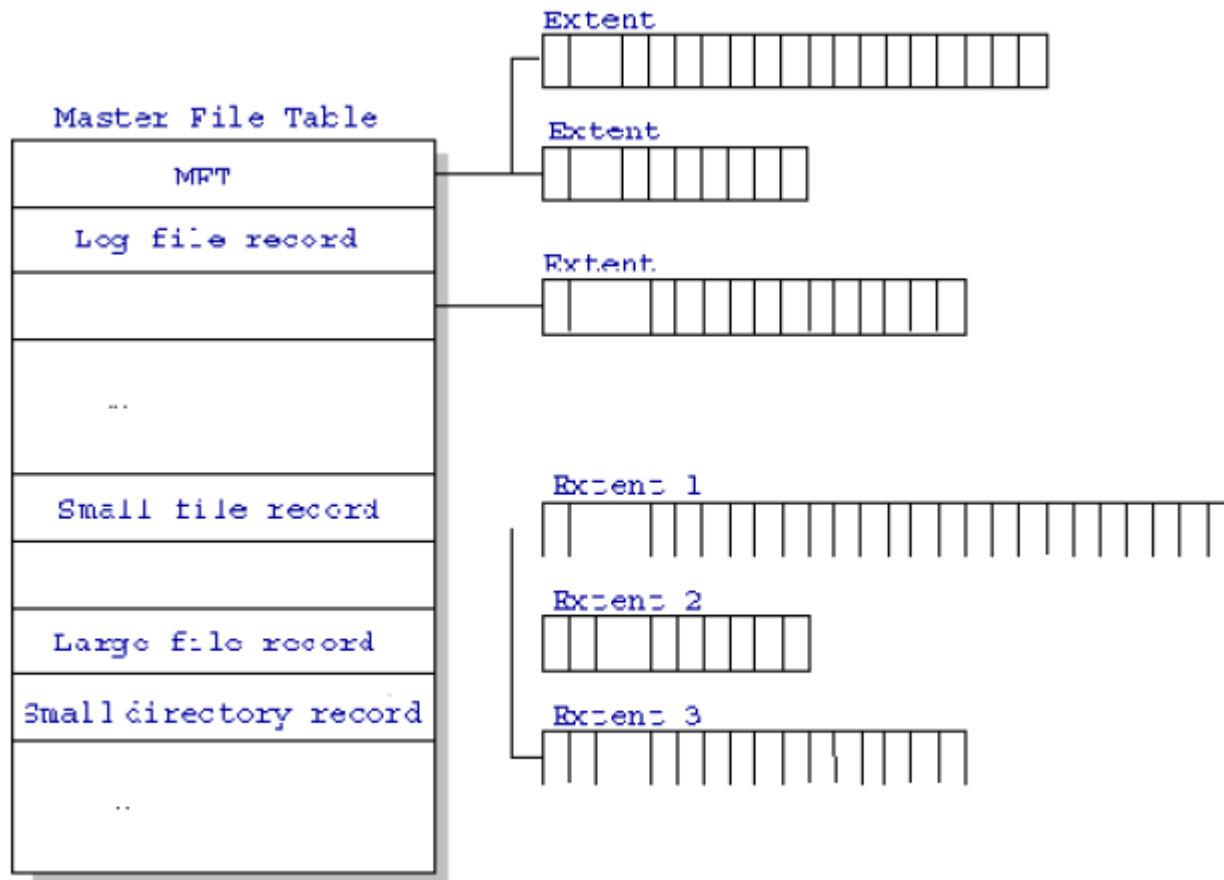
❖ NTFS: New Technology File System

❖ Sử dụng MFT (Master File Table).

- MFT là 1 Metadata file bao gồm 1 danh sách các trường chứa thông tin về mỗi tập tin lưu trữ trên đĩa.
- Thông tin trong MFT có thể giúp thiết lập các thuộc tính bảo vệ, phục hồi, tìm kiếm, thiết lập quota... cho từng tập tin, thư mục trên đĩa.

Hệ thống tập tin NTFS - 2

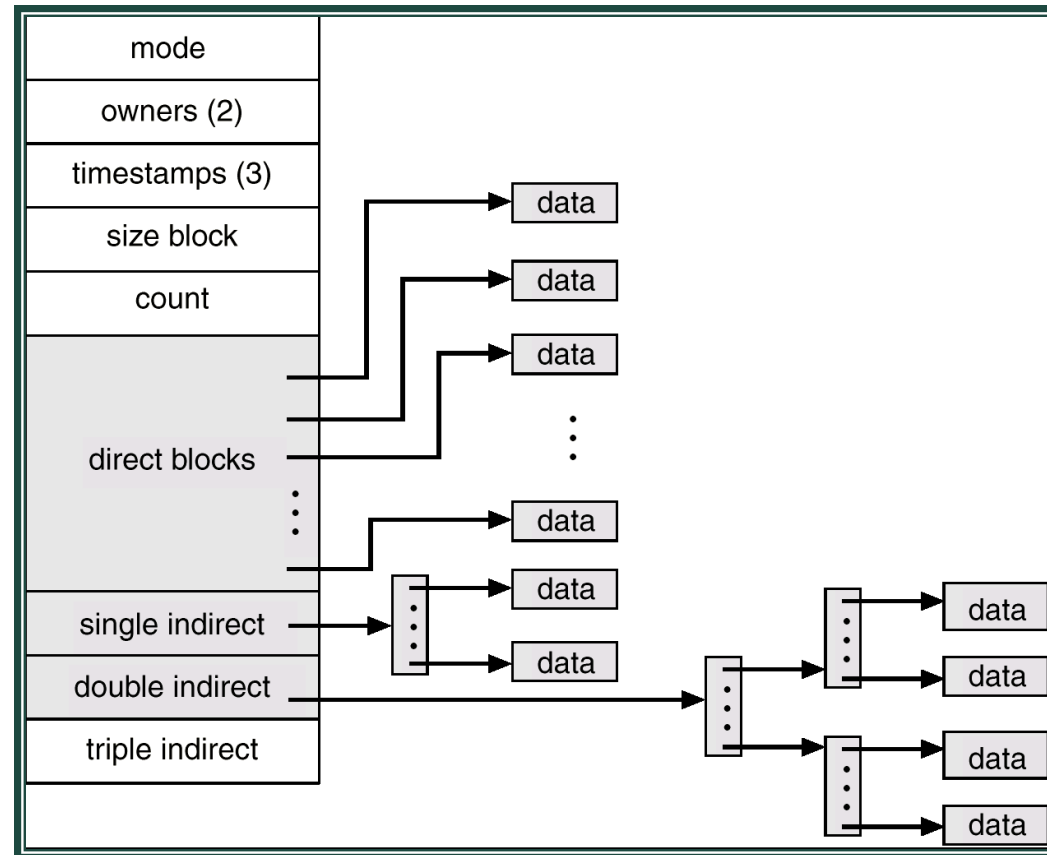
Hệ thống tập tin trên Unix/Linux: I-node - 1

Boot block

Super block

inode list

Data blocks

Hệ thống tập tin trên Unix/Linux: I-node - 2

Root directory

1	.
1	..
4	bin
7	dev
14	lib
9	etc
6	usr
8	tmp

Looking up
usr yields
i-node 6

I-node 6
is for /usr

Mode size times
132

I-node 6
says that
/usr is in
block 132

Block 132
is /usr
directory

6	.
1	..
19	dick
30	erik
51	jim
26	ast
45	bal

/usr/ast
is i-node
26

I-node 26
is for
/usr/ast

Mode size times
406

I-node 26
says that
/usr/ast is in
block 406

Block 406
is /usr/ast
directory

26	.
6	..
64	grants
92	books
60	mbox
81	minix
17	src

/usr/ast/mbox
is i-node
60